

24.09.2013

Opetus – ja kulttuuriministeriö, kirjaamo@minedu.fi**Lausunto korkeakoulutettujen uutta erikoistumiskoulutuksen kokonaisuutta valmisteleavan työryhmän muistiosta "Asiantuntijuus edellä"**

Tampereen teknillinen yliopisto (TTY) kiittää lausunnonantomahdollisuudesta.

Tiivistelmä TTY:n kannanotoista

- TTY kannattaa uuden korkeakoulujen erikoistumiskoulutuksen luomista.
- erikoistumiskoulutukselle tulee luoda riittävät ja selkeät säädöspuitteet yliopistojen autonomiaa kunnioittaen.
- TTY kannattaa erikoistumiskoulutusrekisteriä sekä ehdotusta sopimusmenettelystä ja koulutuskonsortio -mallista, jonka käytännön toteuttamiseen liittyviä aukiolevia kysymyksiä voidaan ratkoa alakohtaisten pilottien avulla.
- esitykset erikoistumiskoulutuksen tehtävistä, tavoitteista ja asemasta ovat kannatettavia. Erikoistumiskoulutukset tulee määritellä omaksi opintomuodoksi erotettuna perus- ja jatko-opiskelusta ja täydennyskoulutuksesta.
- ehdotus 30 opintopisteen vähimmäismäärästä on kannatettava, samoin esityksen mukainen erikoiskoulutusten asemointi tutkintojen viitekehyksessä.
- kohderyhmän tutkintotaso voidaan täsmentää kunkin erikoistumiskoulutuksen osaamistavoitteita vastaavaksi. Opiskelijalta on voitava periä maksuja.
- erikoistumiskoulutuksessa sovelletaan yliopiston aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnistamisen periaatteita.
- yliopisto vastaa erikoistumiskoulutuksen laadunvarmistuksesta yliopistolain mukaisesti.
- erikoistumiskoulutusten rahoittaminen tulee pohjautua monitahorahoitukseen. Erikoistumiskoulutukset on otettava huomioon yliopistojen rahoitusmallissa.

TTY:n kannanotot työryhmän esityksiin

1. Erikoistumiskoulutuksen tavoitteet yksilön, korkeakoulujen, koulutusjärjestelmän ja työelämän näkökulmasta

Tavoiteltava erikoistumiskoulutus on tervetullut uudistus. Uudistuksella tuetaan yksilön elinikäistä oppimista ja turvataan työmarkkinakelpoisuus työelämän muutoksessa. Yrityksille erikoistumiskoulutukset tarjoavat nopean, joustavan ja täsmällisen keinon yrityksen henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja kilpailukyvyyn parantamiseen. Yliopiston näkökulmasta erikoistumiskoulutus tehostaa koulutusjärjestelmää tarjoamalla vaihtoehdon monien tutkintojen suorittamiselle sekä vähentämällä jatko-opintojen käyttöä täydennyskoulutuksena, tarjoaa uusia mahdollisuuksia yliopiston ja työelämän yhteistyölle, hyödyttää perus- ja jatko-opintojen kehittämistä ja poistaa jatko-opintojen käyttöä täydennyskoulutuksena.

24.09.2013

2. Erikoistumiskoulutuksista sopiminen ja niiden järjestäminen

On hyvä, että erikoistumiskoulutukselle luodaan riittävät ja selkeät säädöspuitteet yliopistojen autonomiaa kunnioittaen. Yliopiston tutkintojen koulutusvastuut ovat hyvää perusta myös erikoistumiskoulutuksille. Erikoistumiskoulutukset lähtevät alan tarpeista ja ne määritellään yhdessä työelämän edustajien kanssa. Koulutukset voivat olla yliopistollisia tai AMK- tasoisia.

Ehdotus sopimusmenettelystä ja koulutuskonsortioista on kehittämisen arvoinen malli, jonka käytännön toteuttamiseen liittyy vielä aukiolevia kysymyksiä. Niitä voidaan ratkoa alakohtaisten pilottien avulla.

Kannatamme erikoistumiskoulutusrekisteriä. Se voi toimia myös erikoistumiskoulutusten markkinoinnin ja myynnin tukena.

3. Erikoistumiskoulutuksen tehtävät, tavoitteet ja asema

Työryhmän esitykset erikoistumiskoulutuksen tehtävistä, tavoitteista ja asemasta ovat kannatettavia. On tärkeää, että erikoistumiskoulutus erikoistaa johonkin työelämässä tarvittavaan tehtävään, ja että koulutus suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä työelämän kanssa. Muuttuviin tarpeisiin voidaan vastata aikaisempaa joustavammin. On myös selkeää määritellä erikoistumiskoulutukset omaksi opintomuodoksi erotettuna perus- ja jatko-opiskelusta ja täydennyskoulutuksesta. Kehittämistyötä tarvitaan erikoistumiskoulutusten lanseeraukseen sekä yliopistojen sisällä että asiakaskunnassa.

Ehdotus pitää sisällään OKM:n hankkeen erikoistumiskoulutuksen kehittämiseksi. Kehittämisraha tulisi kohdentaa yhtäältä yliopiston valmiuksien kehittämiseen ja konsortioiden rakentamiseen ja toisaalta erikoistumiskoulutusten pilottien osaamistavoitteiden suunnitteluun ja niiden toteuttamiseen.

4. Erikoistumiskoulutusten laajuus ja taso

Työryhmän ehdotus 30 opintopisteen vähimmäismäärästä on kannatettava, samoin esityksen mukainen erikoiskoulutusten asemointi tutkintojen viitekehyksessä.

5. Erikoistumiskoulutuksen kohderyhmät ja opiskelijan asema

On tärkeää, että kohderyhmän tutkintotaso voidaan täsmentää kunkin erikoistumiskoulutuksen osaamistavoitteita vastaavaksi. Opiskelijalta on voitava periä maksuja. Työvoimapolitiittisten erikoistumiskoulutusten osalta painotamme alueellista yhteistyötä työvoimaviranomaisten, työelämäedustajien ja asiantuntijoiden kesken.

6. Erikoistumiskoulutusten toteutus ja rakenne

Erikoistumiskoulutuksissa painotetaan työssä oppimista, mikä tuo uusia oppimismahdollisuuksia. Kannatamme erikoistumiskoulutusten monimuotoista toteutusta ja rakennetta.

24.09.2013

7. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen erikoistumiskoulutuksessa

Kannatamme ajatusta, että erikoistumiskoulutuksessa sovelletaan yliopiston aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteita. AHOT –menettelyä on syytä kehittää vastaamaan tarkoituksenmukaisesti erikoistumiskoulutuksen tavoitteita.

8. Erikoistumiskoulutuksen laadunvarmistus

Ehdotus, että yliopisto vastaa erikoistumiskoulutuksen laadunvarmistuksesta yliopistolain mukaisesti ja ottaa sen laadunvarmistuksen osaksi sen omaa laadunvarmistusjärjestelmää, on kannatettava.

9. Erikoistumiskoulutuksen rahoitus

Työryhmän ehdotukset erikoistumiskoulutusten rahoittamisesta ovat perusteltuja. Monitahorahoitus on paikallaan, koska hyödynsaajia ovat yhteiskunta, työelämä, työnantaja ja yksittäinen opiskelija. On myös mielekästä rahoituksellisesti erottaa toisistaan yhteiskunnallisiin tarpeisiin vastaava erikoistumiskoulutus ja yritysksyntäperusteinen erikoistumiskoulutus. Yliopiston on voitava määritellä tarjoamansa erikoistumiskoulutuksen hinnat. Yhteiskunnallisiin tarpeisiin liittyvien erikoistumiskoulutusten rahoitus on kanavoitava yliopistoille täysin kustannuksia vastaavasti. Yksittäisen henkilön tulee voida vähentää erikoistumiskoulutuksen kustannukset kokonaisuudessaan henkilöverotuksessa.

Erikoistumiskoulutukset on otettava huomioon yliopistojen rahoitusmallissa siten, että malli kannustaa yliopistoja panostamaan erikoistumiskoulutusten suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Markku Kivikoski
rehtori

Matti Pentti
vararehtori

